

použití v zahradní
a krajinářské tvorbě

Rod *Ajuga* představuje pro zahradní a krajinářskou tvorbu velmi cennou trvalku. V pěstování je zastoupen především kultivary domácích druhů *Ajuga reptans* a *Ajuga genevensis*. Všechny pěstované druhy a hybridy jsou divoce rostoucí trvalky se záhonovým charakterem. Sieber (1990) je řadí k hlavnímu stanovištnímu prostoru Gehölz-Rand (GR₂₋₃) a vedlejšímu Freiflächen (Fr₂₋₃).

Oba pěstované druhy jsou u nás původní, velmi nenáročné na pěstování, dobře rostou a snadno se množí. K jejich přednostem patří:

- ❖ stálezelený list v zelených, purpurových nebo kaštanových odstínech (ale také vícebarevné pestrolisté kultivary)
- ❖ vynikající krycí schopnost taxonu
- ❖ rychlé rozrůstání prostřednictvím snadno kořenících nadzemních stolonů
- ❖ rané kvetení od května do srpna v barvách od bílé po modrou a fialovou
- ❖ velmi dobrá vitalita a konkurenceschopnost
- ❖ nenáročnost na stanoviště

Zběhovce lze využít k pokryvným výsadbám jako náhrady trávníku na rozmanitých plochách. Lze je sázet mezi nově vysazované keře, kde usnadňují údržbu, do kořenových mís stromů ve městě, pokrývat jimi větší zbytkové plochy a plochy těžce přístupné pro údržbu trávníku. V pokryvných výsadbách je lze kombinovat s druhy rodů *Alchemilla*, *Brunnera*, *Epimedium*, *Geranium*, *Lysimachia*, *Waldsteinia*, *Luzula* a dalšími. Při použití zběhovce jako náhrady trávníku je doporučováno sázet 9 rostlin na m², u méně vitálních odrůd s méně expanzivním růstem až 16 rostlin na m².

Dále jsou zběhovce vynikajícími rostlinami k osazování břehů vodních toků a jezírek, ke zpevnění svahů, na obruby a lemy, k osazení okrajů mobilních nádob a v neposlední řadě do ska-lek. Vhodné jsou také k vytváření bylinných lemů na světlých slunných okrajích dřevinných vegetačních prvků. Při výsadbách na okrajích vodních ploch dopro-vází rostliny přímo rostoucí ve vodním prostředí jako jsou *Caltha*, *Comarum*, *Menyanthes*, *Mentha* či *Myosotis*. I když je často vysazována u vody, musí mít kořenový systém mimo dosah vodní hladiny.

Ojedinele můžeme kultivary *Ajuga* použít do okrajových partií záhonů. Tento způsob použití však vzhledem k nízkému vzrůstu, vyšším nárokům taxonů na vlhkost půdy, větší vitalitu není příliš vhodný. Zběhovce můžeme kombinovat s cibulnatými a hlíznatými rostlinami, které nevyžadují každoroční vyjímání z půdy, jako jsou *Narcissus*, *Fritillaria*, *Ornithogalum*, *Othocallis* (*Scilla*), *Hya-cinthodes* (*Scilla*), mnohými druhy rodu *Allium* a dalšími.

Původní botanické druhy nacházejí uplatnění ve společenstvech “přírodě blízkého” charakteru s extenzivní údržbou jako jsou podrosty v lesících a hájích, vlhké louky, společenstva kolem vodních ploch atd.

Na půdu nemají zběhovce výrazné nároky - za dostatku vody snášejí půdy alkalické, neutrální i kyselé. V těžkých uléhavých půdách hůře rostou. Dobře snášejí stinné polohy, nejlépe se jim však daří ve vlhkých slunných a polostinných stanovištích, podobných místům jejich přirozeného výskytu.

efektní, ale na péči velmi náročný způsob použití *Ajuga reptans* 'Tricolor'

Doporučená literatura: SIEBER J.: Die Sichtung der Stauden. Teil 1. Geschichte und Beetstauden. Förderungsgesellschaft Gaertenbau, Bonn 1990.